

باسمه تعالی

مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	ساعت شروع : ۸ صبح	رشته : ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی
تاریخ امتحان : ۱۳۸۷ / ۳ / ۲۳		سال سوم آموزش متوسطه	
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۸۷	

ردیف	سوالات	نمره
	الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره) معنی و مفهوم عبارت ها و بیت های زیر را به نثر روان بنویسید.	
۰/۲۵	۱- منجنیق ، ایشان را بیاموخت.	
۰/۲۵	۲- چه زمهریر غریبی .	
۰/۲۵	۳- آن را به خانه‌ی صبیته منتقل کردیم.	
۰/۲۵	۴- از ایام عتیق یادگار مانده .	
۰/۱۵	۵- خدایت ثنا گفت و تبجیل کرد.	
۰/۱۵	۶- گل مُصحف صد برگ به سوگند گشوده است.	
۰/۱۵	۷- پسران بازرگان عِظتِ پدر بشنودند و منافع آن نیکو بشناخت.	
۰/۷۵	۸- نه بدو ره ، نه شکیبایی از او	صد هزاران خلق سودایی از او
۰/۷۵	۹- نیک و بد، چون همی بیاید مُرد	خُنک آن کس که گوی نیکی برد
۱	۱۰- مانند پنبه دانه که در پنبه تعبیه است	أجرام کوه هاست نهان در میان برف
۱	۱۱- همیشه چشم نهاده بودی تا پادشاهی بر چاکری خشم گرفتی و آن چاکر را کت زدی و فروگرفتی.	
۲	ب) معنای هر یک از واژه های مشخص شده را بنویسید. (۲ نمره)	
	۱- جامه پشمین از برای <u>گد</u> کنند.	۲- هر جا که در آغوش صبا غنچه‌ی <u>وَرْدی</u> است.
	۳- به <u>بوی</u> آنکه درمانش تو باشی.	۴- کان چنان ماهی نهان شد زیر <u>میخ</u> .
	۵- ایشان اند که از <u>بهایم</u> اند.	۶- به <u>فراست</u> صادق دانست که حال چیست.
	۷- <u>لابه‌ی</u> رستم در اسفندیار کارگر نمی افتد.	۸- هر یک را به نوعی <u>استمالت</u> نموده .
	پ) خود آزمایی (۴ نمره)	
۰/۱۵	۱- چرا به اعتقاد ناصرالدین شاه « طاق بسطام » درست است، نه « طاق بستان » ؟	
۰/۷۵	۲- جمله‌ی زیر را به فارسی امروز بازنویسی کنید. به برکت این افسون ، نه کسی مرا بتوانستی دید و نه در من بدگمانی صورت بستی .	
۰/۱۵	۳- شاعر در بیت زیر ، درمان دردمندی روزگار را در چه دانسته است ؟ « یک چند روزگار ، جهان دردمند بود به شد که یافت بوی سَمَن را دواى طیب »	
۰/۱۵	۴- در بیت زیر یک تشبیه نهفته مشخص کنید. « اشک بیهوده مریز این همه از دیده، کلیم گَرْدِ غم را نتوان شست به طوفان از من »	
۰/۱۵	۵- اگر داستان دیوار را داستانی نمادین به حساب بیاوریم ، هر یک از عناصر زیر نماد چیست ؟ الف : پَنّا ب : همسایه	
۰/۱۵	۶- در عبارت : « تو نیز اگر توانی، سرِ خویش گیر و راه مجانبت پیش.» بین کدام کلمات آرایه‌ی سجع وجود دارد ؟	
	« ادامه‌ی سوالات در صفحه‌ی دوم »	

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۲۳ / ۳ / ۱۳۸۷	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۸۷		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	

ردیف	سؤالات	نمره
۰/۵	۷- پیام کلی حکایت زیر چیست؟ بهلول را گفتند: «دیوانگان بصره را بشمار.» گفت: «از خیزِ شمار بیرون است. اگر گویند، عاقلان را بشمارم که معدودی چند بیش نیستند.»	۰/۵
۰/۲۵	۸- بیت زیر به کدام واقعه اشاره دارد؟ «شبی بر نشست از فلک برگذشت به تمکین و جاه از ملک برگذشت»	۰/۲۵
	ت) درک مطلب (۴ نمره) ۱- با توجه به ابیات زیر، به سؤالات پاسخ دهید: «دانه پنهان کن، به کلی دام شو هر که داد او خُسن خود را در مَزاد الف) منظور از «گیاه بام شدن» چیست؟ ب) مفهوم کلی بیت دوم چیست؟	۰/۵ ۰/۵
۰/۵	۲- در بیت: «درخت تو گر بارِ دانش بگیرد بِه زیر آوری چرخ نیلوفری را» منظور از واژه های زیر چیست؟ الف) درخت (ب) چرخ نیلوفری	۰/۵
۰/۵	۳- بیت: «اگر یک ذره را بر گیری از جای خلل یابد همه عالم سراپای» به چه نکته ای اشاره دارد؟	۰/۵
۰/۵	۴- در نوشته‌ی «می توانست نگاه این یکی را در چله‌ی کمان بنشانند و به سوی دشمن پرتاب کند.» منظور از عبارت «نشان دادن نگاه در چله‌ی کمان و پرتاب آن» چیست؟	۰/۵
۰/۲۵	۵- در کدام یک از ابیات زیر شاعر از اینکه چون ابر باشد، ناراحت و گریزان است؟ الف) مرا به بود و نبود جهان چه کار، که داد ب) زمین سترون و در وی نشان رویش نیست فرز ریگ روان چند ایستم چون ابر به باد فتنه، همه هست و نیستم، چون ابر به مردی مکن باد را در قفس «عبارت کنایی و مفهوم آن را بنویسید.	۰/۲۵
۰/۲۵	۶- در بیت: «مگوی آن چه هرگز نگفته است کس مفهوم آن را بنویسید.	۰/۲۵
۰/۲۵	۷- در عبارت شعری «و پیمان برادری ات / با جبل نور / چون آیه های جهاد / محکم»: الف) مخاطب شاعر کیست؟ ب) منظور از جبل نور چه کسی است؟	۰/۲۵ ۰/۲۵
۰/۲۵	۸- بیت: «گر بسی بینی عدد، گر اندکی هفت گانه‌ی منطق الطیر عطار اشاره می کند؟ آن یکی باشد در این ره در یکی» به کدام یک از وادی های	۰/۲۵
	«ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی سوم»	

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۲۳ / ۳ / ۱۳۸۷	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۸۷		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	

ردیف	سؤالات	نمره
	ث (تاریخ ادبیات و دانش های ادبی (۳ نمره)	
۰/۲۵	۱- زاویه‌ی دید عبارت داستانی زیر چیست ؟ « چون بامداد شد ، خداوند دگان بیامد. پاسبان چون او را از دور بدید ، دعا و ثنا گفت و شکرها گزارد.»	
۰/۱۵	۲- دو آرایه‌ی موجود در بیت زیر را بنویسید. بادِ خزانِ نکبتِ ایامِ ناگهان بر باغ و بوستانِ شما نیز بگذرد	
۰/۲۵	۳- ذکر نام و ادای احترام به پیامبر و بزرگان دین و ستودن ایشان است که معمولاً در خطبه ها و دیباچه های کتاب ها می آید.	
۰/۱۵	۴- نام پدید آورندگان آثار زیر را بنویسید. الف) تفسیر کشف الاسرار و غده الأبرار ب) تبسم های شرقی	
۰/۱۵	۵- نوع نثر آثار زیر را بنویسید. الف) تاریخ جهانگشای جوینی ب) قصص الانبیا	
۰/۲۵	۶- کاربرد کدام آرایه‌ی ادبی ، باعث زیبایی بیت زیر شده است ؟ خروش آمد از باره‌ی هر دو مرد تو گفתי بدرید دشت نبرد	
۰/۱۵	۷- شرح زیر در باره‌ی کدام اثر می باشد؟ « یکی از آثار معروف شیخ محمود شبستری می باشد که در پاسخ به سؤالات منظوم امیرسید حسین هروی در ۹۹۳ بیت سروده است . »	
۰/۲۵	۸- تعریف : « یکی از شاخه های ارزشمند و مهم علوم ادبی معاصر است که ما را از تأثیر پذیری ادبیات ملت های مختلف جهان و نیز تأثیر پذیری شاعران و نویسندگان یک ملت از هم آگاه می سازد. » درباره‌ی کدام گونه‌ی ادبیات است ؟	
۱	ج (شعر حفظی (۱ نمره) بیت های زیر را کامل کنید. ۱- از نگردد گرد دل از بیخ و اصلش بر کنم گردون اگر کند ، گردون گردان بشکنم ۲- الهی ، آتش عشقم به جان زن	
۲۰	جمع نمره « موفق باشید »	

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۸۷ / ۳ / ۲۳
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خردادماه سال تحصیلی ۱۳۸۷	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

۶	<p>الف) معنی و مفهوم شعر و نثر</p> <p>۱- به آنها ساختن وسیله‌ی پرتاب (فلاخن) (۰/۲۵) را آموخت.</p> <p>۲- چه سرمای سخت (۰/۲۵) و غریبی.</p> <p>۳- آن را به خانه‌ی دخترمان (۰/۲۵) منتقل کردیم.</p> <p>۴- از ایام دیرینه (۰/۲۵) به یادگار مانده.</p> <p>۵- خداوند تو را ستایش کرد (۰/۲۵) و بزرگ شمرد (۰/۲۵)</p> <p>۶- گل کتاب صدبرگ (قرآن) (۰/۲۵) را برای قسم خوردن باز کرده است. (۰/۲۵)</p> <p>۷- پسران بازرگان پند پدر را شنیدند (۰/۲۵) و منافع آن را خوب شناختند. (۰/۲۵)</p> <p>۸- نه به او می توان رسید (۰/۲۵) و نه می توان دوری از او را تحمل کرد. (۰/۲۵) صدها هزار نفر در آرزوی رسیدن به او هستند. (۰/۲۵)</p> <p>۹- وقتی قرار است آدم های خوب و بد بمیرند (۰/۲۵) خوشا به حال (۰/۲۵) کسی که در نیکی کردن برنده باشد. (۰/۲۵)</p> <p>۱۰- همانند دانه‌ی پنبه‌ی ای که (۰/۲۵) در میان پنبه قرار گرفته است (۰/۲۵) جسم کوه‌ها نیز (۰/۲۵) در میان برف پنهان شده است. (۰/۲۵)</p> <p>۱۱- همیشه مراقب بود (۰/۲۵) تا پادشاهی زیردستی را مورد خشم قرار می داد (۰/۲۵) و به آن زیردست آسیب می رساند (۰/۲۵) و او را از کار برکنار می کرد (یا او را بیچاره می کرد) (۰/۲۵)</p> <p>«در تصحیح این قسمت، نظر همکاران گرامی صائب است.»</p>
---	---

۲	<p>ب) معنی لغت</p> <p>۱- گدایی (۰/۲۵)</p> <p>۲- گل سرخ (۰/۲۵)</p> <p>۳- آرزو (۰/۲۵)</p> <p>۴- ابر (۰/۲۵)</p> <p>۵- چارپایان (۰/۲۵)</p> <p>۶- زیرکی (۰/۲۵)</p> <p>۷- اظهار نیاز، تضرع، التماس (ذکر یک مورد)</p> <p>۸- دل جوئی (۰/۲۵)</p> <p>کافی است (۰/۲۵)</p>
---	---

۴	<p>پ) خودآزمایی</p> <p>۱- به دلیل وجود روستایی به همین نام (بسطام) در نزدیکی آن محل (یا هر پاسخی نظیر این) (۰/۵)</p> <p>۲- به برکت این جادو (۰/۲۵) نه کسی می توانست مرا ببیند (۰/۲۵) و نه می توانست به من شک کند. (۰/۲۵)</p> <p>۳- به علت وجود بوی سمن (یا گل پنج برگ و سفید) یا به خاطر استشمام بوی خوش بهار (یا هر پاسخی نظیر این) (۰/۵)</p> <p>۴- اشک (۰/۲۵) به طوفان (۰/۲۵) تشبیه شده است.</p> <p>۵- الف) نماد آدم هایی که همواره تلاش می کنند بین دیگران جدایی بیندازند (یا نماد کسانی که اختلاف و جدایی می اندازند) (۰/۲۵)</p> <p>ب) نماد آدم هایی که با هم زندگی می کنند (یا نماد دوست و یا هم نوع) (۰/۲۵)</p>
---	--

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : ادبیات فارسی تخصصی رشته : ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	
سال سوم آموزشی متوسطه	تاریخ امتحان : ۱۳۸۷ / ۳ / ۲۳
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خردادماه سال تحصیلی ۱۳۸۷	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	<p>۶- خویش (۰/۲۵) پیش (۰/۲۵)</p> <p>۷- انتقاد از اینکه تعداد عاقلان کم تر از نادان ها است یا نکوهش کل جامعه و جلب توجه به ارزشمندی عقل (یا هر پاسخ درست نظیر این) (۰/۵)</p> <p>۸- معراج پیامبر اسلام (ص) (۰/۲۵)</p>	
۴	<p>(ت) درک مطلب</p> <p>۱- الف) مورد توجه واقع نشدن (یا هر پاسخی نظیر این) (۰/۵) ب) اگر کسی خوبی هایش را در معرض فروش (یا نمایش) قرار دهد (۰/۲۵) صدها حادثه‌ی بد به او رو می‌کند. (۰/۲۵)</p> <p>۲- الف) وجود، هستی، عمر (ذکر یک مورد کافی است) (۰/۲۵) ب) آسمان، روزگار (ذکر یک مورد کافی است) (۰/۲۵)</p> <p>۳- نظام احسن عالم یا نظم حاکم بر پدیده‌های جهان (یا هر پاسخ درست نظیر این موارد) (۰/۵)</p> <p>۴- نگاه مؤثر و نافذ داشتن (یا هر پاسخی نظیر این) (۰/۵)</p> <p>۵- بیت (ب) (۰/۲۵)</p> <p>۶- کنایه : باد در قفس کردن (۰/۲۵) مفهوم : کار بیهوده کردن (۰/۲۵)</p> <p>۷- الف) حضرت ابوالفضل العباس (ع) (۰/۲۵) ب) امام حسین (ع) (۰/۲۵)</p> <p>۸- وادی پنجم یا وادی توحید (۰/۲۵)</p>	
۳	<p>(ن) تاریخ ادبیات و دانش های ادبی</p> <p>۱- زاویه‌ی دید سوم شخص یا دانای کل (۰/۲۵)</p> <p>۲- تشبیه، واج آرایی، مراعات نظیر (تناسب)، استعاره (ذکر دو مورد کافی است) (۰/۵)</p> <p>۳- نعت (۰/۲۵)</p> <p>۴- الف) ابوالفضل رشید الدین میبیدی (۰/۲۵) ب) زکریا اخلاقی (۰/۲۵)</p> <p>۵- الف) مصنوع یا متکلف (۰/۲۵)</p> <p>ب) مُرسَل ، خراسانی ، بلعمی ، نثر دوره‌ی اول ، ساده (ذکر یک مورد کافی است) (۰/۲۵)</p> <p>۶- اغراق (۰/۲۵)</p> <p>۷- منظومه‌ی گلشن راز (۰/۵) ۸- ادبیات تطبیقی (۰/۲۵)</p>	
۱	<p>(ج) شعر حفظی</p> <p>۱- چرخ (۰/۲۵) دونی (۰/۲۵)</p> <p>۲- شرر زان شعله ام (۰/۲۵) براستخوان زن (۰/۲۵)</p>	
۲۰	جمع نمره	

« همکار گرامی خسته نباشید »